

navn sikkert er vel bekendt for alle læsere af Kv. og Samf. Hendes foredrag om de amerikanske kvinders kamp for sine rettigheder var overordentlig klart og bestemt; hun betonedes især stemmeretsagitationen som frugtbare og fortalte, at under debatten om territoriet Wyomings ophøjelse til Stat i unionen var der fremkommet forslag om kun at indrømme dette paa betingelse af, at den der gældende kvindestemmeret blev ophævet, men at territoriets befuldmægtigede havde svaret, at heller end at ophæve disse bestemmelser vilde de give afkald på statsværdigheden, — hvorpå denne værdighed blev dem tilstået uden betingelse. Da enhver taler kun havde et kvarter til sin rådighed, afløstes mrs. Stanton af mrs. Belva Lockwood, for nogle år siden kandidat til præsidentværdigheden i de Forenede Stater. Hendes foredrag var ikke præget af den samme behagelige ro og vægt som mrs. Stantons; 15 års advokatpraksis kan vel have udviklet en mere agitatorisk manér. Hun talte væsentlig om de amerikanske kvinders udstrakte adgang til alle erhvervsgrene og embeder.

Mad. Maria Martin tog ordet for de franske kvinder; hun mente, kvindesagsbevægelsen i Frankrig stod langt tilbage i forhold til Amerika og de nordeuropæiske lande; men der var dog gjort en begyndelse, og hun håbede, den vilde vise sig leve- og udviklingsdygtig.

Om tyske forhold ytrede sig frk. Hagemann i et meget klart og interessant, men ikke meget optimistisk foredrag. Hun beklagede, at nogen „kvindesag“ i vor opfatning af ordet og tingen endnu ikke kunde eksistere i Tyskland; de var ikke komne længere end til en hidtil temmelig frugtesløs agitation for at bringe pigebørnens undervisning ind i et rigtigere spor. For øieblikket var den hele undervisning overfladisk og æsthetiserende, blot anlagt på at gøre de unge piger uselvstændige og tiltrækkende for de unge mænd. Hun fremhævede også stærkt det uheldige i, at al undervisning ved de højere pigeskoler var lagt i hænderne på luter mænd, og omtalte den agitation, som i den senere tid er drevet for at få istand en forandring af dette forhold. Fru Guillaume-Schack så lysere på forholdene i Tyskland, mente, at selve de udtalelser, frk. Hagemann var fremkommen med, var en borgen for, at der også der fandtes en begyndelse til et virkeligt kvindesagsarbejde.

Den bekendte indiske Pundita Rahmabai skulde have været tilstede ved møderne, men havde ikke kunnet nå frem og derfor blot sendt et brev, som da oplæstes af en anden indier, som også selv tog ordet for at æske de europæiske, særlig de engelske, kvinders sympathi for de indiske kvinder, specielt med hensyn til børneægteskaberne. Det var en rystende Skildring, han gav af de indiske kvinders liv, både som hustruer og endnu mere som enker. Han mente, englændernes ellers meget fornuftige princip, at blande sig så lidt som muligt ind i de indfødtes sæder og skikke, her med fordel kunde fraviges; men der, hvor de hidtil havde grebet ind, havde det enten slet ikke haft nogen virkning, som med tilladelsen for enker og fraskilte til omgifte, eller det havde virket rent ud uheldigt, som ved Indførelsen af de engelske skilsmislove, hvorved der var blevet sat en bom for det eneste smuthul, de indiske kvinder hidtil havde haft åbent; det var nemlig efter persisk skik tilladt en ung